

In een eerste fase 2013-2014 heb ik in mijn rol als lid van de kenniskring van Penta Nova Schoolleidersacademie een onderzoek uitgevoerd naar het onderzoeksmatig werken van schoolleiding en docenten op een van de deelnemende scholen. De resultaten hiervan zijn teruggegeven en besproken met de schoolleiding (bestuurder, directie en teamleiders). Zij hebben het vervolgens intern met de docenten besproken en initiatieven verzameld om dit plan verder te brengen. Hier heb ik een paper en een artikel geschreven (Van der Zwaard, 2014, zie bijlage op website projectnr. 10).

In de tweede fase 2014-2015 heeft het MT (bestuurder en directie) op basis van de aanbevelingen uit het onderzoek een visie geformuleerd op onderzoeksmatig werken door schoolleiding, docenten en leerlingen. De onderzoeksgroep heeft de opdracht gegeven:

- deze visie verder handen en voeten te geven op de drie locaties
- door het stimuleren van eigen praktijkonderzoek, actieonderzoek van docenten en onderzoeksmatige vormen van besluitvorming en onderwijsverbetering door de schoolleiding.

De onderzoeksgroep is afgelopen jaar 8 keer bijeengekomen om dit proces te stimuleren en te monitoren. Op dit moment bevindt zich deze fase in een afronding en half januari 2016 wordt een terugkoppeling opgesteld richting het MT waarin de resultaten van de opdracht worden teruggegeven en besproken. Tevens wordt een tweede fase van onderzoek afgerond, wat weer resulteert in een paper en een vervolgartikel.

Voorlopige resultaten:

- onderzoekende houding is sterk gestimuleerd door voorbeeldgedrag van de schoolleiding: hierdoor meer (h)erkenning van deze houding bij de docenten
- onderzoeksmatig werken doet zich op allerlei plekken voor (actieonderzoeksgroep, leerlingbesprekingen, LMT vergaderingen, vakgroepen). Het heeft echter nog onvoldoende onderlinge verbinding. Dit vraagt om versterking.
- leren herkennen en bespreekbaar maken van belemmerende overtuigingen rondom onderzoeksmatig werken en de effecten ervan
- onderzoeksvaardigheden bij schoolleiding en docenten vergroten in het lezen en benutten van data
- onderzoeksmatige besluitvormingsprocessen verbeteren, waarin eigen onderzoek en data wordt gebruikt voor ontwikkeling en verbetering van het onderwijs

Reacties van deelnemers

Ontwikkeldgroep onderzoeksmatig werken:

Wat heeft u aan deze ontwikkeling gehad?

Ingevoerd binnen de brugklas en in de teams

Waren er hobbels in het proces en zo ja, welke?

Ja, draagvlak verwerven.

Op welke wijze gaat u de ervaringen borgen binnen de school?

Opnemen in teamwerkplannen, in lesrooster onder Keuze Werk Tijd

Ontwikkeldgroep: Onderzoeksmatig werken

Wat heeft u aan deze ontwikkeling gehad?

Van docent tot directie wordt hier over nagedacht Via actieonderzoek geconcretiseerd

Overall met Marco medewerkers aan het nadenken gezet

Waren er hobbels in het proces en zo ja, welke?

Als het tot daden moet komen onderzoek doen zijn er vele bezwaren. Volhouden is niet tijd gemakkelijk dreiging van afhaken door waan van de dag

Op welke wijze gaat u de ervaringen borgen binnen de school?

In locatieontwikkelaar worden teams uitgedaagd invulling te geven zowel bij docenten als ook bij lVijf rollen idem=> feedback geven lesbezoek en intervisie Op zoek naar de ruimte voor docent in deze

Ontwikkeldgroep Onderzoeksmatig werken:

Wat heeft u aan deze ontwikkeling gehad?

andere manier van denken in de school

Waren er hobbels in het proces en zo ja, welke?

de gemiddelde VMBO docent denkt niet zo. meer een WO manier van denken

Op welke wijze gaat u de ervaringen borgen binnen de school?

in personeelsbeleid. maar wel eerst evalueren na 12 of 24 maanden

Ontwikkeldgroep: Onderzoeksmatig werken

Wat heeft u aan deze ontwikkeling gehad?

het brengt een nieuwe impuls in de school waar toch veel docenten (vaak vanuit opleidingen) al affiniteit mee hebben.

Waren er hobbels in het proces en zo ja, welke?

Het draagvlak is niet in alle afdelingen groot. De onderzoeksgroep met docenten bestaat alleen uit docenten uit mijn eigen team.

Op welke wijze gaat u de ervaringen borgen binnen de school?

In ons nieuwe schoolplan gaan we hier ruimte aan geven. Daarnaast blijf ik dit onderwerp onder de aandacht brengen, ook als woordvoerder van de onderzoeksgroep van docenten uit mijn team.